

bring, vilde være ikke ubetydelig mindre end den Værdi, som disse 36 Rbd. virkelig repræsenterede i sin Tid, hvilket ikke er ganske ligegyldigt, navnlig med Hensyn til Præstegaardene, hvor den altsaa bliver afleveret med mindre Værdi end den, der fra først af er bleven modtaget af de oprindelige Udredere. Den ærede Rigsdagsmand, som har staaet paa en Deling af Paragraphen, har sagt, at Bedkommende vel kunde være tjent med det hidtilværende Forhold, men naar de have været vel tjente dermed, hvilket kun kan siges, naar man tager Hensyn til de Byrder, som Forholdene ellers medføre, skulde vi ikke overskære Forholdet uden at tage de størst mulige Hensyn til det, som eksisterer og vi skulde afløse det med saamegen Retfærdighed som muligt, saaledes som Udkastet tilsigter. Det vilde ogsaa være heelt besynderligt, om Staten saaledes som den ærede Ordfører har oplyst, medens den i forrige Efteraar er gaaet ud fra den Anskuelse, at Hestene vare Udredernes Eiendomme og derfor lod dem sende hjem til deres Gaarde, for at de i Vinterens Løb kunde blive vel fodrede som deres Eiendom, og altsaa Eierne i den Tid, Staten ikke længere bruger dem, maatte være pligtige til at sørge for dem, nu derimod tog Hestene fra dem og gjorde den Anskuelse gjældende, at de vare Statens Eiendomme. I saa Tilfælde vilde det, som den ærede Ordfører bemærkede, være en stor Inconsequens; og for Sligt bør man dog saa meget som muligt vogte sig, naar Inconsequensen kan blive til Skade for Private. Endelig fortjener det ogsaa nogen Overveielse, at, naar man tager, hvad der i det daglige Liv har været anseet for Bedkommendes Eiendom, og overgiver det i Andres Hænder, medens de Paagjældende kun have været pligtige til at levere Hestene umiddelbar til Militairretaten, saa skal man være meget forsigtig med at man ikke kommer i Strid med Aanden i Grundlovens § 87, og jeg nævner derfor megen Tvivl, om Sligt lader sig gjøre ved blot at udelade den Bestemmelse, som den ærede Rigsdagsmand vil have udeladt; thi det vil vistnok være fornødent, at man har en udtrykkelig Bestemmelse, naar der er Tvivl, om hvorvidt det er Statens Eiendom

eller Privates; thi saa maa Spørgsmaalet løses ved en trykt Lov, ikke ved Udeladelse af de Bestemmelser, som vare foreslaaede, og da den ærede Rigsdagsmand ikke har foreslaaet nogle Bestemmelser, som kunde træde istedetfor, maatte man altsaa henvise Sagen til Domstolene, og da vilde man komme til at procedere om et temmeligt stort Antal Heste.

Rampmann: Det Forslag, som jeg i Forening med 14 andre Rigsdagsmand har tilladt mig at stille, og som er optaget af det ærede Udvalg, bestaaer af 2 Dele. Den første Deel gaaer ud paa, at de nærværende Udredningsdistricter uden Betaling overdrages de Heste, som det bliver dem paalagt at holde for Armeen. Med Hensyn til denne første Deel af Forslaget synes der ikke at være syn- derlig deelte Meninger, idet jeg maa antage efter det Udfald, som Afstemningen fik ved Lovens anden Behandling, at denne første Deel vil vinde Thingets Bifald. Derimod har den anden Deel af Forslaget mødt Modstigel- se, nemlig forsaavidt Forslaget indeholder, at de nationale Heste, som skulde overgaae til Districterne, ikke skulde overgaae til dem uden Godtgjørelse fra Statens Side til de hidtilværende Udredere, og hvilken Godtgjørelse skulde bestaae i Forskjellen mellem det til Hestenes første Anskaffelse tilstaaede Beløb af 36 Rbd. og den for hver Hest ansatte Taxationssum. Der er i saa Henseende 2 Anskuelser, der staae ligeoverfor hinanden; den ene Anskuelse er den, at Staten i sin Tid, nemlig i Aaret 1774, maa antages at have betalt disse Hestes Værdi, og at de derfor ere Statens Eiendom; den anden Anskuelse er den, at den Hjælp, som dengang blev givet til Anskaffelsen, nemlig de 36 Rbd., er det hele Krav, som Staten i saa Henseende har at gjøre gjældende mod de hidtilværende Udredere. Jeg for mit Bedkommende maa nu være af den Formening, at den sidste Anskuelse er den, som er begrundet i Lovgivningen. Det synes nemlig, at man her ikke noksom har lagt Mærke til Forskjellen mellem to Ting; den ene er nemlig, at hvis Staten i sin Tid, i Aaret 1774, havde sagt, at den vilde betale Hestene eller med andre Ord, dersom de da vare anskaffede paa Statens Regning eller de in natura vare blevne leverede